

Sygn. akt	III AUa 1006/14
------------------	------------------------

WYROK
W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia **15 kwietnia 2015 r.**

Sąd Apelacyjny w Rzeszowie, III Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych

w składzie:

	Przewodniczący:	SSA Irena Mazurek (spr.)
	Sędziowie:	SSA Alicja Podczaska SSA Mirosław Szwagierczak
	Protokolant	st.sekr.sądowy Małgorzata Leniar

po rozpoznaniu w dniu **15 kwietnia 2015 r.**

na rozprawie

sprawy z wniosku **A. K.**

przeciwko **Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych Oddział w R.**

o emeryturę

na skutek apelacji pozwanego organu rentowego

od wyroku **Sądu Okręgowego w Przemyślu**

z dnia **3 listopada 2014 r.** sygn. akt **III U 854/14**

oddala apelację

Sygn. akt III AUa 1006/14

UZASADNIENIE

wyroku z dnia 15 kwietnia 2015r.

Decyzją z dnia 9 czerwca 2014 r. Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w R. odmówił wnioskodawcy A. K. prawa do emerytury, dochodzonego wnioskiem z dnia 28 maja 2014 r. w trybie przepisów ustawy z dnia 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń

Spółecznych (tekst jednolity Dz. U. z 2013 r., poz.1440 ze zm.). Powołując w podstawie prawnej decyzji art. 55 w związku z art. 26 i art. 27 wyżej wymienionej ustawy, organ rentowy stwierdził, że wnioskodawcy nie przysługuje prawo do przewidzianego w tych przepisach kapitałowego świadczenia emerytalnego jako, że będąc urodzonym przed dniem 1 stycznia 1949r. nabył już prawo do wcześniejszej emerytury (z dniem 1 marca 2009r. na mocy decyzji ZUS z dnia 24 marca 2009r.) obliczonej wg. starych zasad tj. na podstawie art. 53 w/w/ ustawy emerytalno-rentowej ,która nadto jest przez niego nieprzerwanie pobierana .

Wnioskodawca A. K. odwołał się od decyzji ZUS do Sądu Okręgowego Sądu Pracy i Ubezpieczeń Społecznych w Przemyślu . W odwołaniu

z dnia 14 lipca 2014 r. wnosząc o zmianę zaskarżonej decyzji poprzez przyznanie prawa do emerytury z tytułu ukończenia powszechnego wieku emerytalnego wyliczonej wg nowych zasad , wnioskodawca zarzucił, że w świetle brzmienia art. 55 ustawy z dnia 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (tekst jednolity Dz. U. z 2013 r., poz.1440 ze zm.) stanowisko organu rentowego jest nieuprawnione jako ,że przepis ten w żadnym razie nie uzależnia obliczenia kapitałowej emerytury nabytej w powszechnym wieku emerytalnym od uprzedniego nie pobierania jakiegokolwiek świadczenia emerytalnego obliczonego wg starych zasad. Na potwierdzenie zaś swych racji odwołujący powoływał się na stanowisko Sądu Najwyższego zawarte w uchwale z dnia 4 lipca 2013r. II UZP 4/13.

W odpowiedzi na odwołanie z dnia 29 lipca 2014r. pozwany Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w R. wnosił o oddalenie żądania wnioskodawcy z tych samych względów ,które przywołane zostały w uzasadnieniu zaskarżonej decyzji. Niezależnie od tego pozwany organ rentowy zauważał ,że wskazywanan przez odwołującego uchwała Sądu Najwyższego z dnia 4 lipca 2013r. II UZP 4/13 zapadła w stanie faktycznym ,w którym ubezpieczony mając ustalone uprzednio prawo do wcześniejszej emerytury ,prawa tego nie realizował , stąd możliwe było zastosowanie wobec niego skutków przewidzianych w art. 55 ustawy z dnia 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (tekst jednolity Dz. U. z 2013 r., poz.1440 ze zm.) przy kolejny wniosku emerytalnym.

Sąd Okręgowy Sąd Pracy i Ubezpieczeń Społecznych w Przemyślu , po rozpoznaniu odwołania A. K., wyrokiem z dnia 3 listopada 2014 r. (sygn. akt III U 854/14) zmienił zaskarżoną decyzję, przyznając wnioskodawcy prawo do emerytury obliczonej wg nowych zasad w kwocie 2.148,96 zł brutto miesięcznie ,począwszy od dnia 1 maja 2014r. , przy jednoczesnym stwierdzeniu odpowiedzialności organu rentowego za opóźnienie w ustaleniu prawa do tak określonego świadczenia. Na podstawie zgromadzonego w sprawie materiału dowodowego Sąd Okręgowy w Przemyślu ustalił ,że wnioskodawca A. K. ur. (...) na mocy decyzji ZUS z dnia 24 marca 2009 r. nabył prawo do wcześniejszej emerytury przewidzianej w art. 29 ustawy z dnia 17 grudnia 1998 r.

o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (tekst jednolity Dz. U. z 2013 r., poz.1440 ze zm.) – zwanej dalej ustawą emerytalną rentową -począwszy od dnia 1 marca 2009 r., i świadczenie to od tej daty pobierał nieprzerwanie przy kontynuowaniu zatrudnienia u swego dotychczasowego pracodawcy . Emerytura obliczona została wg zasad przewidzianych w art.53 ustawy emerytalno-rentowej ,ulegając następnie stosownym przeliczeniom. W całym okresie zatrudnienia ,

a więc także po osiągnięciu powszechnego wieku emerytalnego -co miało miejsce

z dniem 18 listopada 2010r. -wnioskodawca podlegał ubezpieczeniom emerytalnemu i rentowemu . Taka sytuacja trwała też w dniu 28 maja 2014r. , kiedy to A. K. wystąpił z wnioskiem o przyznanie prawa do emerytury obliczonej wg nowych zasad , co skutkowało wydaniem w dniu 9 czerwca 2014r.- zaskarżonej w niniejszym postępowaniu - odmownej decyzji ZUS. Opierając się następnie na przedstawionym przez pozwany organ rentowy na użytek sprawy symulacyjnym wyliczeniu wysokości emerytury wnioskodawcy obliczonej wg nowych zasad przewidzianych

w art. 26 ustawy emerytalno-rentowej (niekwestionowanym przez odwołującego co do swej matematycznej poprawności) Sąd I instancji ustalił jednocześnie ,iż tak obliczone świadczenie emerytalne jest korzystniejsze od tego pobieranego dotąd przez odwołującego i to o 570,50 zł brutto w skali miesiąca ,stanowiąc ostatecznie kwotę 2.148, 96 zł brutto miesięcznie emerytury. W świetle powyższych ustaleń Sąd Okręgowy w Przemyślu , uznał żądanie

odwołania za w pełni zasadne, a zaskarżoną decyzję ZUS za naruszającą prawo tj. art. 55 w związku z art. 26 ustawy z dnia 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (tekst jednolity Dz. U. z 2013r. poz.1440 ze zm.). Przywołując bowiem w ocenie prawnej sprawy brzmienie wyżej wskazanych przepisów – w ślad za stanowiskiem odwołującego – Sąd I instancji zauważał, iż wbrew temu co postuluje pozwany organ rentowy, przepisy te w żadnej mierze nie uzależniają możliwości ustalenia wysokości emerytury w powszechnym wieku emerytalnym dla osób urodzonych przed dniem 1 stycznia 1949 r. wg nowych zasad od tego aby uprzednio nie doszło do ustalenia, a nawet wypłaty innego rodzaju świadczenia emerytalnego. Z kolei oczywistym jest, iż odwołujący spełnił wszystkie przewidziane w pierwszym z powołanych przepisów warunki do takiego obliczenia emerytury skoro osiągnął powszechny wiek emerytalny 65 lat jeszcze z dniem 18 listopada 2010 r., legitymuje się wymaganym okresem ubezpieczenia, po ukończeniu powszechnego wieku emerytalnego aż do chwili obecnej kontynuuje ubezpieczenia emerytalne i rentowe, wniosek o przyznanie przewidzianej w art. 27 ustawy emerytalno-rentowej emerytury zgłosił po dniu 31 grudnia 2008r., a nadto emerytura ta obliczona wg nowych zasad jest korzystniejsza w swej wysokości od tej dotąd pobieranej ustalonej na podstawie art. 53 ustawy emerytalno-rentowej. Na potwierdzenie zaś swych racji co do wykładni powołanego przepisu art. 55 ustawy z dnia 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (tekst jednolity Dz. U. z 2013r. poz.1440 ze zm.) Sąd Okręgowy w Przemyślu powoływał tak wyroki Sądu Najwyższego – z dnia 7 listopada 2013r.

II UK 143/13 i z dnia 19 marca 2014r. I UK 345/13, jak i wyroki Sądów Apelacyjnych – w Rzeszowie z dnia 14 listopada 2012r. III AUa 790/12 i w Białymstoku z dnia 8 stycznia 2014r. III AUa 691/13). W podstawie prawnej wyroku, oprócz wyżej wskazanych przepisów prawa materialnego, powołany został art. 477⁽¹⁴⁾ § 2 k.p.c.

Z kolei rozstrzygnięcie o odpowiedzialności ZUS za opóźnienie w ustaleniu prawa wnioskodawcy do emerytury kapitałowej uzasadnione zostało treścią art. 118 ust. 1

i ust. 1 a ustawy emerytalno-rentowej, jako skutek błędu organu rentowego w wykładni prawa.

Wyrok Sądu Okręgowego Sądu Pracy i Ubezpieczeń Społecznych

w Przemyślu z dnia 3 listopada 2014r. zaskarżony został przez pozwany Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w R.. W apelacji z dnia 8 grudnia 2014r. pozwany organ rentowy zarzucając naruszenie prawa materialnego poprzez błędną wykładnię art. 55 w związku z art. 26 ustawy z dnia 17 grudnia 1998 r.

o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych w (tekst jednolity Dz. U. z 2013 r., poz.1440 ze zm.), co doprowadziło do bezzasadnego przyznania wnioskodawcy prawa emerytury wg nowych zasad, wnosił o zmianę zaskarżonego wyroku poprzez oddalenie odwołania wnioskodawcy, ewentualnie uchylenie zaskarżonego wyroku i przekazanie sprawy do ponownego rozpoznania Sądowi I instancji.

W krótkim uzasadnieniu wniesionego środka odwoławczego skarżący – nie kwestionując ustaleń faktycznych Sądu Okręgowego w Przemyślu – raz jeszcze prezentował swoje stanowisko co do wykładni powołanego w petitum apelacji przepisu –

w świetle którego fakt, iż odwołujący nabył już uprzednio prawo do świadczenia emerytalnego i je pobierał miał stać na przeszkodzie w ustaleniu prawa do emerytury w powszechnym wieku emerytalnym wg nowych zasad. W tym kontekście skarżący też zauważał że, gdyby przyznać rację Sądowi I instancji to wnioskodawca znalazłby się w sytuacji daleko lepszej od tych ubezpieczonych urodzonych po dniu 31 grudnia 1948r., dla których – stosownie do art. 25 ust. 1b ustawy emerytalno-rentowej- przewidziano zmniejszenie podstawy emerytury o kwotę pobranych emerytur.

Wnioskodawca A. K. nie ustosunkował się do wniosków i zarzutów apelacji organu rentowego.

Sąd Apelacyjny w Rzeszowie, rozpoznając apelację pozwanego Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddziału w R., zważył co następuje;

Apelacja jest nieuzasadniona i jako taka podlega oddaleniu.

Zaskarżony bowiem wyrok Sądu Okręgowego w Przemyślu z dnia 3 listopada 2014r. jest – w ocenie tut. Sądu – wbrew zarzutom zaskarżenia wyrokiem trafnym

i odpowiadającym prawu. W bezspornych okolicznościach faktycznych dotyczących przebiegu ubezpieczenia wnioskodawcy, jak też nabycia przez niego prawa do wcześniejszej emerytury z dniem 1 marca 2009r. i pobierania tego świadczenia nieprzerwanie aż do dnia złożenia aktualnego wniosku emerytalnego z dnia 28 maja 2014r. skutkującego wydaniem zaskarżonej decyzji, przy kontynuowaniu ubezpieczeń emerytalno -rentowych, spór w przedmiotowej sprawie sprowadzał się w istocie do przesądzenia możliwości nabycia przez A. K. prawa do emerytury

w powszechnym wieku emerytalnym przy zastosowaniu do wyliczenia wysokości tego świadczenia reguł z art.26 ustawy z dnia 17 grudnia 1998 r. o emeryturach

i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (tekst jednolity Dz. U. z 2013 r., poz. 1440 ze zm.) poprzez stosowne w tym względzie odesłanie zawarte w art.55 w/w ustawy. Sąd Okręgowy w Przemyślu rozstrzygając tą kwestie prawną uznał, że fakt nabycia przez wnioskodawcę prawa do wcześniejszej emerytury co do zasady nie stoi na przeszkodzie w nabyciu przez niego prawa do świadczenia emerytalnego z innej podstawy prawnej, a z kolei literalne brzmienie w/w art.55 ustawy emerytalno- rentowej nie daje też podstaw do wykluczenia możliwości obliczenia wysokości nowej emerytury jako emerytury kapitałowej z powodu uprzedniego pobrania przez ubezpieczonego jakiegokolwiek świadczenia emerytalnego. Tym samym w opisywanej sytuacji –zdaniami Sądu I instancji- dla wyliczenia emerytury kapitałowej ubezpieczonego urodzonego przed dniem 1 stycznia 1949r. i legitymującego się wymaganym okresem ubezpieczenia jedynie istotne jest to aby z wnioskiem o przyznanie emerytury w powszechnym wieku emerytalnym wystąpił po dniu 31 grudnia 2008 r. kontynuując ubezpieczenie po osiągnięciu tego wieku emerytalnego i aby tak obliczone świadczenie było w swej wysokości korzystniejsze od tego obliczonego wg starych zasad, a wszystkie te warunki zostały przez wnioskodawcę A. K. spełnione. Tak wyrażony pogląd prawny jest zaś w całości aprobowany przez Sąd Apelacyjny w Rzeszowie i jest to już stanowisko utrwalone w judykaturze tuż. Sądu, czego przykładem mogą być wyroki z dnia 9 lipca 2013r. III AUa 302/13 LEX nr 1342368, czy nie publikowany jeszcze jeden z ostatnich z 20 marca 2015r. III AUa 913/14. Ta sama linia orzecznicza prezentowana jest również przez inne Sądy Apelacyjne (tu np. wyrok Sądu Apelacyjnego w Białymstoku z dnia 8 stycznia 2014r.

III AUa 691/13 LEX nr 1409037), a w końcu i przez sam Sąd Najwyższym i tu tytułem przykładu wskazać można na wyroki tego Sądu z dnia 29 stycznia 2014r. I UK 411/13 LEX nr 1482342, czy z 18 września 2014r. I UK 27/14 LEX nr 1537287. Uzupełniając więc jedynie w niezbędnym zakresie rozważania prawne Sądu I instancji, również w kontekście zarzutów zaskarżenia o nieuzasadnionym uprzywilejowaniu tej grupy ubezpieczonych co wnioskodawca, Sąd Apelacyjny chciałby podkreślić, że

w utrwalonych poglądach judykatury przyjmuje się, że emerytura w niższym i w powszechnym wieku emerytalnym to odrębne rodzajowo świadczenia tak z uwagi na różne podstawy prawne ich przyznania i tym samym odmienne przesłanki nabycia do nich prawa (co pośrednio potwierdza choćby brzmienie art.21 ust.2 ustawy emerytalno-rentowej) –por. wyrok Sądu Najwyższego z dnia 5 października 2006r.

I UK 82/06 –nie publikowany, czy uzasadnienie wyroku Sądu Najwyższego z dnia

4 lipca 2013r. II UZP 4/13 OSNP 2013/21-22/257. Tym samym nie ma żadnych przeszkód prawnych do ubiegania się o emeryturę w powszechnym wieku emerytalnym przez ubezpieczonych, którzy uprzednio nabyli już prawo do emerytury w obniżonym wieku emerytalnym. Również brzmienie obowiązujących przepisów ustawy

z dnia 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (tekst jednolity Dz. U. z 2013 r., poz. 1440 ze zm.) – w tym jej art.55 - nie wyklucza takiej możliwości tylko z tego powodu, że wcześniejsza emerytura była wypłacana. Co więcej przepisy powołanej ustawy w części dotyczącej samego sposobu obliczania emerytury kapitałowej (art.25) nie przewidują nawet możliwości pomniejszenia podstawy emerytury dla ubezpieczonych urodzonych przed dniem

1 stycznia 1949r.o wypłacone świadczenia emerytalne. Tak więc choć może to stanowić o pewnej uprzywilejowanej sytuacji prawnej tej grupy świadczeniobiorców -choćby wobec urodzonych po w/w dacie którzy uprzednio nabyli prawa do emerytur górniczych czy nauczycielskich - to jednak powyższe samo w sobie nie może jeszcze stanowić o zastosowaniu przewidzianej w art.25ust.1 b ustawy emerytalno-rentowej reguły obliczania emerytury kapitałowej wobec omawianej grupy świadczeniobiorców. Brak jest bowiem w tym względzie niezbędnej podstawy prawnej, a powyższe nie leży w gestii sądów stosujących prawo, a wyłącznie ustawodawcy. Trzeba równocześnie podkreślić, że sądy nie mają kompetencji w ocenie konstytucyjności przyjętych rozwiązań prawnych rangi ustawowej, a każdy

obowiązujący przepis ustawy korzysta z domniemania zgodności z ustawą zasadniczą (por. m.in. wyrok Sądu Najwyższego z dnia 27 stycznia 2010 r. II CSK 370/09 LEX nr 738475).

Z tych wszystkich więc wyżej naprowadzonych względów , z braku dostatecznych podstaw faktycznych i prawnych ,na podstawie art. 385 k.p.c. orzeczono jak w sentencji.